

Der er altså den typiske forskel på frihedsrettighederne og de økonomiske og sociale rettigheder, at de første kan efterprøves ved en domstol, mens de andre ikke kan det, og det er netop kernen i den sag, som hr. Krarup fremhævede, nemlig afgørelsen ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende eksklusivaftaler. Her har vi en afgørelse, som burde være lige efter hr. Krarups kagebrog, nemlig en afgørelse, som tager stilling til, hvilke frihedsrettigheder man har i sit arbejdsliv. Det var ikke et spørgsmål om de økonomiske og sociale forhold, men netop om frihedsretten, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol tog stilling til, så det undrer mig ærlig talt, at hr. Krarup bringer den sag frem. Her har vi da netop et eksempel på, at en domstol uden for landets grænser tager frihedsrettighederne helt alvorligt, og det får selvfølgelig betydelige virkninger her i landet.

Jeg glæder mig til, at vi i Grundlovsudvalget skal behandle de to beslutningsforslag og SF's grundlovsforslag, og jeg synes, der er lagt op til, at vi kan få et positivt og frugtbart udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Tak for de tænksomme ord.

Jeg vil komme tilbage til nogle af ordførerens bemærkninger senere hen, men jeg har dog to spørgsmål ved denne lejlighed, og det ene går på, at en del af vores inspiration til at give disse pejlemærker – som jo ikke er udtømmende – er, hvordan man gør i Sverige og Norge, som jo er lande, vi kan sammenligne os med. De er også kongeriger med en lang demokratisk tradition, både når det drejer sig om ændring af grundloven, og når det drejer sig om regeringsdannelse, så derfor synes jeg, der er megen inspiration og også mange gode erfaringer at hente i de andre nordiske lande, og derfor er mit ene spørgsmål: Er det egentlig ikke en meget rimelig fremgangsmåde?

Kl. 18.45

Det andet er om grundlovens § 19. Jeg husker, at da vi i sin tid sad og lavede reglerne omkring markedsudvalget, hørte man netop de argumenter fremført, som hr. Niels Helveg Petersen nævnedes: at det ville skabe en meget dårlig situation, hvis Folketinget skulle ind og have en besluttende myndighed og give mandater osv. Det bøjede hverken hr. Niels Helveg Petersen eller jeg eller Folketinget os for i sin tid, og vi har fået en ordning, der nu har eksisteret i over 30 år.

Hvorfor skulle man ikke have en tilsvarende ordning på hele udenrigspolitikens område?

Hr. Niels Helveg Petersen var inde på, at han måske var erhvervsskadede. Jeg tror ikke, den teori er helt forkert.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg vil gerne sige til hr. Svend Auken, at jeg problematiserede det og mener, at der ligger en lang og vanskelig diskussion foran os om netop nogle af disse finere nuancer i vores forfatningsliv.

Hvad det første spørgsmål angår, om formændene, så finder jeg, at det nuværende system fungerer glimrende. Og netop det, at det er råd, man giver til majestæten, forhindrer, at partierne giver, hvad skal vi sige, perfide råd. Det opfattes jo sådan, at man bringer tronen ind i selve regeringsdannelsen, og der har jo udviklet sig en skik, hvor de politiske partier er yderst forsigtige med, hvilken type råd de giver. De skal være entydige, og de skal kunne kvantificeres, om man så må sige.

Jeg er bange for, at hvis det er en af vore egne – jeg undskylder; det er ikke den nuværende formand, jeg specielt tænker på – som skal lede disse forhandlinger, kan der jo nemt komme en mistanke om, at der indgår partipolitiske overvejelser i selve regeringsspillet, og det er det, som jeg problematiserer.

Det andet er jeg sådan set enig i. Jeg mener, at der er forskelle her, men dem kan vi diskutere i det videre forløb.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil gerne vende blikket imod lovforslaget om en ændring af grundlovens § 2 og spørge: Når hr. Helveg Petersen så klart siger, at i forbindelse med dronninge- eller kongerunder ønsker hr. Helveg Petersen at fastholde den model, man har i dag, hvordan hænger det så sammen med, at hr. Helveg Petersen ønsker monarkiet ud af § 2 i grundloven? Der er vel en dybere tanke i, at man prøver på at afsondre de to instanser. Kunne hr. Helveg Petersen elaborere det?

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er såre simpelt, for vi har ikke foreslået monarkiet ud af § 2. Hvis hr. Messerschmidt læser den bestemmelse, som S og R har foreslået, så står der udtrykkeligt, at vi foreslår, at Danmark er et monarki. Så det er på ingen måde tænkt ud